

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové ve věci

žalobce: **ARMEX GLOBAL a.s.**, IČO 27319237
se sídlem Biskupský dvůr 2095/8, Praha 1
zastoupený advokátem Mgr. Jakubem Hajdučíkem
se sídlem Sluneční náměstí 2588/14, Praha 5

proti

žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
se sídlem Masarykova 427/31, Brno

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 11. 12. 2017, č. j. 53679/17/5100-41458-710158,

takto:

- I. Rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 11. 12. 2017, č. j. 53679/17/5100-41458-710158, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení 15 342 Kč, a to do rukou zástupce žalobce Mgr. Jakuba Hajdučíka, advokáta.

Odůvodnění:

Obsah žaloby

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a bylo potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu ze dne 9. 5. 2017, č. j. 3538803/17/2001-52525-108460 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla zamítnuta námitka žalobce, v níž požadoval úrok dle § 254 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění do 31. 12. 2020 (dále jen „DŘ“), jelikož dřívější změnou rozhodnutí o výši úroku z vratitelného přeplatku [rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 1. 2017, č. j. 1506/17/5300-21441-708995 (dále jen „rozhodnutí o výši úroku z vratitelného přeplatku“)], kterým byl tento úrok přiznán, došlo dle žalobce k naplnění hypotézy dle odst. 1 citovaného ustanovení.
2. V žalobě žalobce předně uvedl, že podstatou sporu jsou následky přetrvávající neochoty žalovaného podřídit se nosným důvodům rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2014, č. j. 7 Aps 3/2013-34, ve znění opravného usnesení ze dne 5. 11. 2014, č. j. 7 Aps 3/2013-47 (dále jen „rozsudek Kordárna“).
3. Žalobce namítl, že mu po dobu několika let správce daně odmítal předepsat na osobní daňový účet úrok ve smyslu rozsudku Kordárna. Tímto nesprávným úředním postupem byl žalobce poškozen, a proto se domáhal odškodnění z částky úroku, s níž nemohl disponovat. Zdůrazňoval, že materiálním jádrem judikatury Soudního dvora EU, která byla aprobována rozsudkem Kordárna, je potřeba nediskriminovat plátce na harmonizovaném trhu EU zadržováním nadměrného odpočtu DPH tím, že je po tuto dobu poškozen nemožností nakládat s částkou nadměrného odpočtu a nemůže plně vykonávat svou ekonomickou činnost. To se podle názoru žalobce vztahuje jak na zadržování nadměrného odpočtu, tak na zadržování kompenzace za nemožnost nakládání s nadměrným odpočtem.
4. Rozhodnutím o výši úroku z vratitelného přeplatku byla žalobci přiznána úhrnná částka 646 770 Kč (za zdaňovací období 3. čtvrtletí 2011 ve výši 488 795 Kč, zdaňovací období 1. čtvrtletí 2012 ve výši 42 983 Kč, zdaňovací období 2. čtvrtletí 2012 ve výši 51 593 Kč a zdaňovací období 3. čtvrtletí 2012 ve výši 63 399 Kč). Jak plyne z bodu 15. tohoto rozhodnutí, byly nadměrné odpočty vráceny žalobci dne 14. 5. 2013, resp. 29. 5. 2013, takže úrok z jejich zadržování měl být žalobci přiznán rozhodnutím bezodkladně (§ 155 odst. 5 DŘ), což se nestalo a úroky byly přiznány až dne 24. 1. 2017 (den doručení rozhodnutí). Nebyly ale vyplaceny, ač daňové orgány měly tuto povinnost (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2017, č. j. 9 Afs 286/2017-26). O vyplacení vede žalobce spor u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 5 A 39/2017 (pozn. soudu, žaloba byla odmítnuta usnesením Městského soudu v Praze ze dne 11. 6. 2019, č. j. 5 A 39/2017-28, kasační stížnost žalobce byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 10. 2019, č. j. 10 Afs 259/2019-27).

Shodu s prvopisem potvrzuje

5. Dle žalobce postavil žalovaný napadené rozhodnutí na mylné tezi, že rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o námitce není rozhodnutím o stanovení daně (bod 7.). Žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2016, č. j. 9 Afs 128/2016-39, jenž se zabýval povinností celního orgánu odškodnit město, které bylo nuceno zaplatit pokutu uloženou Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže a poté uspělo s žalobou proti jeho rozhodnutí, cit. *„Účelem úroku z neoprávněného jednání správce daně není sankcionovat stát (slovy stěžovatele „postihovat“) za nezákonné jednání (pochybení), ale adresátu nezákonného rozhodnutí (který má v rámci dělené správy při placení státem uložených plnění postavení daňového subjektu) kompenzovat nemožnost disponovat se svými finančními prostředky.“*.
6. To odpovídá poškození žalobce, který také nemohl nakládat s částkou ve výši 646 770 Kč, což se změnilo až s rozhodnutím o výši úroku z vratitelného přeplatku. Aplikaci závěrů z rozsudku Nejvyššího správního soudu dne 15. 9. 2016, č. j. 9 Afs 128/2016-39, i na oblast úroku podle daňového řádu potvrdil Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 28. 3. 2017, č. j. 8 Af 34/2013-34, a kasační stížnost žalovaného byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2017, č. j. 2 Afs 148/2017-36 (dále jen „rozsudek sp. zn. 2 Afs 148/2017“), na který žalobce odkázal.
7. Rozsudek sp. zn. 2 Afs 148/2017 vyvrací též argument žalovaného v napadeném rozhodnutí (bod 9.), dle něhož nemá žalobce nárok na „úrok z úroku“ také proto, že za nepředepsání úroku dle § 254 DŘ ve lhůtě dle jeho odst. 3 nestanovuje DŘ správci daně žádnou sankci, ani nepřiznává daňovému subjektu kompenzaci ve formě úroku (žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2009, č. j. 1 Afs 80/2009-45). Dle rozsudku sp. zn. 2 Afs 148/2017, však nejde o pravý „úrok z úroku“, neboť částka prvotního úroku (tj. úroku z vratitelného přeplatku) je již ohraničena a lze ji chápat jako novou jistinu daňového přeplatku *sui generis*. Nejde (jak tomu bylo v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2009, č. j. 1 Afs 80/2009-45) o úrok průběžně účtovaný z postupně narůstajícího úroku prvního. Z uvedeného tak vyplynulo, že na projednávaný případ nelze aplikovat judikaturu a doktrínu, která se týká otázky braní úroků z úroků. Rozsudek sp. zn. 2 Afs 148/2017 rovněž vyložil pojem „rozhodnutí o stanovení daně“, a to velmi široce jako rozhodnutí, kterým je uloženo (stanoveno) některé z peněžitých plnění spadajících pod legislativní zkratku „daň“, což opět dopadá na případ žalobce.
8. Žalobce konečně upozornil, že žalovaný v napadeném rozhodnutí tvrdil, že zatímco nadměrný odpočet je jistou formou „vlastních“ prostředků daňového subjektu, o úrocích se to říci nedá. Ve smyslu rozsudku Kordárna je dle žalobce úrok kompenzací (což potvrzuje i napadené rozhodnutí) za nemožnost nakládat s nadměrným odpočtem. Kompenzace v podobě úroku je majetkovým právem žalobce, a proto druhem jeho „vlastních“ prostředků. Při jejich zadržování je pak logické, že žalobce musí mít nárok na odškodnění, jako kdyby byl zadržován jakýkoliv jiný přeplatek, jak dovodil rozsudek sp. zn. 2 Afs 148/2017.

Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Úvodem k rozsudku Kordárna poznamenal, že se pouze pokoušel jeho závěry před soudy vyvrátit, proto je nepřijal ihned. Nakonec se tak ovšem stalo, o čemž svědčí i rozhodnutí o výši úroku z vratitelného přeplatku. Leč podstata projednávané věci je dle žalovaného zcela jiná.
10. Žalovaný nerozporoval, že v rozsudku sp. zn. 2 Afs 148/2017 byla posuzována *de facto* shodná právní otázka jako v nyní řešené věci (v rozsudku sp. zn. 2 Afs 148/2017 požadoval

žalobce úrok dle § 254 DŘ z částky přiznaného úroku dle § 254 DŘ, v nyní řešené věci požaduje žalobce úrok dle § 254 DŘ z úroku přiznaného dle § 155 DŘ). Žalovaný však s rozsudkem sp. zn. 2 Afs 148/2017 nesouhlasil, protože předložil svůj odlišný právní názor podložený svou vlastní argumentací, kterýžto postup je možný (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 2 Afs 15/2017-23). K tomu dodal, že rozsudek sp. zn. 2 Afs 148/2017 nepředstavuje ustálenou judikaturu.

11. Rozsudek sp. zn. 2 Afs 148/2017 si vytyčil dvě základní otázky, na jejichž posouzení (a kladné odpovědi na obě) závisí přiznání úroku dle § 254 odst. 1 DŘ, a sice a) zda samotný první úrok, k jehož placení byl správce daně povinen, může být považován za daň v širším slova smyslu a dále, b) zda lze mít za to, že je úrok přiznáván rozhodnutím o stanovení daně, o němž hovoří právě § 254 odst. 1 DŘ.
12. Žalovaný nesouhlasil již s vymezením otázky a), neboť ji nepokládá za relevantní. Z § 254 DŘ explicitně plyne, že nárok na úrok vzniká z částky, která byla daňovým subjektem uhrazena, nikoliv z částky úhrady daně. Nejvyšší správní soud si je této skutečnosti vědom, přesto dále pracuje s termínem úhrada daně, přes nějž se dostal k širšímu výkladu první podmínky pro přiznání nároku dle § 254 odst. 1 DŘ, a sice že se jedná o úhradu nikoliv pouze směrem od daňového subjektu správci daně, ale i naopak, ačkoliv pro tuto záměnu termínu nemá zákonnou oporu a ani ji nevysvětlil.
13. Názor žalovaného podporuje i to, že v závěru citovaného ustanovení je uvedeno, že daňovému subjektu náleží úrok *ode dne následujícího po dni splatnosti nesprávně stanovené daně, nebo došlo-li k úhradě nesprávně stanovené daně později, ode dne její úhrady*. Žalovanému pak není zřejmé, od jakého data by se tyto lhůty měly odvíjet v případě, kdy by se jednalo o platbu od správce daně daňovému subjektu, když zákon preferuje úrok za dobu kratší z obou lhůt, což se ve směru od správce daně k daňovému subjektu jeví nespravedlivé.
14. Co se týče otázky b), žalovaný nesouhlasí se závěrem Nejvyššího správního soudu, že pro vznik nároku daňového subjektu na úrok dle § 254 DŘ nejsou rozhodující formální aspekty rozhodování správce daně. Tento závěr ostatně neplyne ani z v této souvislosti odkazovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2017, č. j. 5 Afs 27/2017-45, když je zde uvedeno toliko to, že je nerozhodné, která přezkumná autorita změnu, zrušení či prohlášení nicotnosti provede či v jakém dílčím daňovém řízení se správce daně nezákonnosti dopustil, avšak stále hovoří o rozhodnutí o stanovení daně – tedy z formálních aspektů rozhodnutí neustoupil. Žalovaný považoval tuto skutečnost za zásadní, dle § 254 DŘ musí být zrušeno, změněno či prohlášeno za nicotné právě rozhodnutí o stanovení daně, a nikoli prostý úkon, kterým se provádí předepsání úroku dle § 254 DŘ.
15. Pro závěr, že se předepsání úroku dle § 254 DŘ neprovádí formou rozhodnutí, svědčí mj. dikce § 254 odst. 5 DŘ, která označuje jednání správce daně dle § 254 odst. 1 až 4 za postup, nikoli za rozhodování, přičemž připouští pouze podání námítky, a nikoli odvolání (které je opravným prostředkem proti rozhodnutím v daňovém řízení).
16. Stejně tak se žalovaný ohradil proti konstatování v rozsudku sp. zn. 2 Afs 148/2017, že správce daně by jinak neměl motivaci k předepsání úroku řádně a včas, touto motivací je dle žalovaného samotná zákonná povinnost k tomuto postupu vyplývající právě z § 254 DŘ.

17. Rozsudek sp. zn. 2 Afs 148/2017 rovněž nevysvětlil, na základě čeho dovozuje, že vrácení úroku bez žádosti, či předepsání úroku na podkladě žádosti je rozhodnutím o stanovení daně. Uvedl pouze, že formální aspekty rozhodování nejsou rozhodující. Žalovaný proto namítl, že eventuální rozhodnutí dle § 254 DŘ není rozhodnutím o stanovení daně, přičemž § 254 DŘ přiznává úrok z neoprávněného jednání správce daně pouze za situace, kdy bylo vůči daňovému subjektu správcem daně vydáno rozhodnutí o stanovení daně v nalézacím řízení. Nemůže tedy jít o jakékoliv rozhodnutí.
18. Žalobcem odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2016, č. j. 9 Afs 128/2016-39, který má překlenout to, že se této otázce rozsudek sp. zn. 2 Afs 148/2017 nevěnuje, pak dle žalovaného na věc nedopadá. Tento rozsudek se zabývá rozhodnutím v rámci dělené správy. Nadto přiznání úroku dle § 254 DŘ nelze s ohledem na jeho charakter a systematiku DŘ podřadit pod rozhodnutí vydané v rámci nalézacího řízení.
19. Žalovaný dále poukázal na to, že rozsudek sp. zn. 2 Afs 148/2017 sice vyloučil, že by se jednalo o úroky z úroků (k otázce anatocismu se vyjádřil již zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2009, č. j. 1 Afs 80/2009-45, který jej shledal vyloučeným jak v soukromém, tak daňovém právu), leč pro tento závěr neuvedl žádnou zákonnou oporu. Pouze skutečnost, že jistina byla již uhrazena, a tedy byla výše úroku, z níž požadoval žalobce úrok přiznat, v době podání žádosti již ohraničena, nemůže vést k závěru, že nejde o úrok z úroku, když i tento úrok nejdříve postupně přirůstal. Tento výklad by znamenal, že pokud by žalovaný dosud prvotní úrok nepřiznal, nemohl by žalobce žádat nyní požadovaný úrok, neboť by se jednalo o „pravý“ úrok z úroku. Opačně by pak dle rozsudku sp. zn. 2 Afs 148/2017 i správce daně po daňovém subjektu mohl žádat úrok z úroku za situace, kdy tento uhradí jistinu, avšak bude v prodlení s úhradou úroku.
20. Dle žalovaného též nelze odhlédnout od smyslu a účelu úroku z vratitelného přeplatku dle § 155 DŘ a úroku z neoprávněného jednání správce daně dle § 254 DŘ, který rozsudek sp. zn. 2 Afs 148/2017 nezohlednil. Smyslem a účelem obou úroků je paušalizovaná náhrada škody daňovému subjektu, aplikací rozsudku sp. zn. 2 Afs 148/2017 by tak docházelo k řetězení nároku na odškodnění, kdy by daňový subjekt měl nárok na náhradu škody z částky přiznané náhrady škody.

Další vyjádření stran

21. V replice žalobce nejprve polemizoval s názorem žalovaného, že se podrobil rozsudku Kordárna, když svou generální praxi změnil, až když jej k tomu donutil nadřízený správce daně interní instrukcí.
22. Žalobce setrval na tom, že podstatou rozsudku Kordárna je výklad, proč se musí úrok dle § 254 DŘ přiznávat zejména v případech zadržování nadměrných odpočtů, tedy částek, které daňový subjekt správci daně neuhradil, ale naopak je po správci daně žádal uhradit. Žalovaný přesto trvá na tom, že § 254 DŘ dopadá jen na případy, kdy daňový subjekt uhradil částku daně správci daně a nikoliv opačně.
23. K tezi žalovaného, že nesouhlasí se závěrem rozsudku sp. zn. 2 Afs 148/2017, že pro vznik nároku daňového subjektu na úrok podle § 254 DŘ nejsou rozhodující formální aspekty rozhodování správce daně, žalobce poznamenal, že předmětné ustanovení považuje za nejednoznačné. Používá totiž pojmy nezákonné rozhodnutí a nesprávný úřední postup, které ale nedefinuje. Proto je dle žalobce nutné vyjít z definice těchto pojmů dle zákona č.

82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád). Nesprávný úřední postup je pojmově možný jen v řízeních, která nekončí rozhodnutím. Pokud končí, pak je nezákonný úřední postup konzumován příslušným rozhodnutím. Pokud § 254 DŘ zakládá povinnost státu odškodnit daňový subjekt v případě jak nesprávného úředního postupu, tak v případě nezákonného rozhodnutí, nemůže se tak dít jen na základě zrušení nebo změny rozhodnutí o stanovení daně. To se dle žalobce odrazilo v závěru rozsudku sp. zn. 2 Afs 148/2017, že nejsou rozhodující formální aspekty rozhodování správce daně.

24. Co se týče vývodu žalovaného, že by dle rozsudku sp. zn. 2 Afs 148/2017 mohl on sám po daňových subjektech požadovat úroky z úroku, žalovaný upozornil na výslovný zákaz takového postupu v § 253 odst. 3 DŘ.
25. V dalším podání odkázal žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2021, č. j. 10 Afs 382/2020-51, jenž vychází z rozsudku sp. zn. 2 Afs 148/2017 a potvrzuje jeho závěry. Dále s odkazem na rozdílnost úpravy dle § 64 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, a § 254 odst. 1 DŘ a novou úpravu úroků dle § 1806 zákona č. 89/2012, občanský zákoník, uzavřel, že nosný argument rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2009, č. j. 1 Afs 80/2009-45, již nadále neobstojí. Konečně zopakoval, že předepsáním prvního úroku dle § 254 odst. 1 DŘ se ve smyslu § 2 odst. 5 DŘ tento úrok oddělil od původní jistiny a stal se novou jistinou, přičemž „[p]rodlévání s předepsáním či vrácením částky tohoto prvního úroku z původního neoprávněného jednání správce daně tedy podléhá dalšímu úročení dle § 254 daňového řádu, a to až do momentu předepsání tohoto úroku na účet daňového subjektu. Tím se „pokryje“ celá doba neoprávněného jednání“.

Jednání před soudem

26. Při jednání dne 31. 5. 2021 žalobce setrval na podané žalobě a odkázal na ni. Dále akcentoval judikaturu, kterou citoval v žalobě a dalších svých podáních.
27. Žalovaný setrval na svém vyjádření a odkázal na něj. Neztotožnil se s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2021, č. j. 10 Afs 382/2020-51, a nadále se domníval, že zákaz anatocismu pro daňové řízení platí a podmínky § 254 DŘ nebyly splněny. Dodal, že judikatura odkazovaná žalobcem se týká dalšího úroku dle § 254 DŘ z úroku dle § 254 DŘ, a nikoli úroku dle § 254 DŘ z úroku dle § 155 DŘ, kdy jsou dány odlišné podmínky a lhůty.

Posouzení žaloby soudem

28. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházející přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu [§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. Po posouzení věci dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
29. Podle § 254 odst. 1 DŘ *dojde-li ke zrušení, změně nebo prohlášení nicotnosti rozhodnutí o stanovení daně z důvodu nezákonnosti nebo z důvodu nesprávného úředního postupu správce daně, náleží daňovému subjektu úrok z částky, která byla daňovým subjektem ubrazena na základě tohoto rozhodnutí nebo v souvislosti s tímto rozhodnutím, který odpovídá ročně výši*

repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o 14 procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí, a to ode dne následujícího po dni splatnosti nesprávně stanovené daně, nebo došlo-li k úhradě nesprávně stanovené daně později, ode dne její úhrady. Tento úrok nevzniká v případě peněžitého plnění v rámci dělené správy.

30. Co se týče ustálenosti judikatury ve vztahu k rozsudku sp. zn. 2 Afs 148/2017, soud konstatuje následující rozsudky Nejvyššího správního soudu: rozsudek ze dne 25. 3. 2021, č. j. 7 Afs 354/2019-25, zmiňuje závěr rozsudku sp. zn. 2 Afs 148/2017, cit. „[p]okud by správce daně nepředepsal na osobní daňový účet úrok z neoprávněného jednání správce daně bez žádosti a daňový subjekt by se jeho předepsání musel domáhat prostřednictvím opravných prostředků, vzniká mu nárok na úrok z neoprávněného jednání z částky, která nebyla včas připsána ve prospěch jeho osobního daňového účtu“, aniž by jej vyvracel. Dále je rozsudek sp. zn. 2 Afs 148/2017 zmiňován v rozsudku ze dne 22. 1. 2021, č. j. 5 Afs 9/2020-34, cit. „[j]e ustáleně judikováno - a plyne též z důvodové zprávy, že účelem právní úpravy § 254 daňového řádu je paušalizovaná náhrada škody daňovému subjektu za neoprávněné jednání správce daně a nahrazení „ceny peněz“, s nimiž daňový subjekt nemohl disponovat“; totéž rozsudek ze dne 15. 12. 2020, č. j. 3 Afs 155/2019-40. S rozsudkem sp. zn. 2 Afs 148/2017, konkrétně s tím, že úrok z neoprávněného jednání správce daně dle § 254 DŘ je daní, se ztotožnily také rozsudky ze dne 21. 12. 2020, č. j. 5 Afs 201/2018-37, a ze dne 18. 7. 2018, č. j. 6 Afs 145/2018-27.
31. Ve světle výše uvedeného soud pokládá závěry rozsudku sp. zn. 2 Afs 148/2017 za již ustálenou judikaturu, přičemž neshledává důvody se od ní odchýlit.
32. Jednoznačnou a ucelenou odpověď na řešenou právní otázku pak přinesl rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2021, č. j. 10 Afs 382/2020-51, jehož právní věta zní: „Pokud správce daně v rozporu se zákonem prodlévá s předepsáním úroku z neoprávněného jednání dle § 254 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění do 31. 12. 2020, tzn., že tento úrok nepředepíše na osobní daňový účet daňového subjektu do 15 dní (§ 254 odst. 3 téhož zákona), zatíží daňové řízení dalším neoprávněným jednáním. V důsledku toho daňovému subjektu náleží rovněž další úrok dle § 254 odst. 1 téhož zákona, a to z částky původního úroku dle citovaného ustanovení, který správce daně řádně a včas nepředepsal, ačkoliv tak učinit měl.“.
33. Soud dodává, že neshledal žádný důvod neaplikovat tento judikát i na situaci, kdy správce daně prodlévá s vyplacením úroku dle § 155 DŘ. Ostatně ani žalovaný ve svém vyjádření k žalobě zprvu nepopíral, že se jedná o obdobnou situaci, aby následně při jednání poukazoval na rozdílnost úroků dle § 254 DŘ (z neoprávněného jednání správce daně) a dle § 155 DŘ (z vratitelného přeplatku). Dle názoru soudu v obou případech (v citované judikatuře a v nyní projednávané věci) správce daně v rozporu se zákonem včas nevyplatil úrok (dle § 254, či § 155 DŘ), na nějž má daňový subjekt právo, čímž vzniklo nezákonné prodlení, tj. nový nárok z neoprávněného jednání správce daně (dle § 254), a je nerozhodné, jakou povahu měl původně zadržovaný úrok.
34. S ohledem na výše uvedené, kdy je k dispozici jednoznačná a ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu, soud nepovažuje za potřebné vyjadřovat se jednotlivě k argumentaci žalovaného, neboť komplexní posouzení otázky aplikace § 254 odst. 1 DŘ a také vyvrácení argumentace žalovaného je obsaženo v bodech [11] až [30] rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2021, č. j. 10 Afs 382/2020-51, na který soud pro stručnost odkazuje.

Závěr

35. Jelikož soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nezákonné, zrušil jej dle § 78 odst. 1 věta první s. ř. s. a vrátil věc dle § 78 odst. 4 s. ř. s. žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.), tedy že v případě prodlévání s vyplacením úroku dle § 155 DŘ náleží daňovému subjektu rovněž další úrok dle § 254 odst. 1 DŘ.
36. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Jelikož byl žalobce ve věci zcela úspěšný, uložil soud žalovanému zaplatit mu náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a náklady zastoupení advokátem, kterému náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1, § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve výši 3 100 Kč a paušální náhrada hotových výdajů stanovená dle § 13 odst. 4 téže vyhlášky ve výši 300 Kč za každý ze tří úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání nebo návrh ve věci samé - žaloba, účast na jednání) a náhrada za daň z přidané hodnoty v sazbě 21 % ve výši 2 142 Kč. Soud nepřiznal odměnu za podanou repliku ze dne 7. 6. 2018 a doplnění žaloby (datováno dnem 23. 1. 2018, což je však zjevná chyba v psaní), neboť pro posouzení věci nepřinášely žádné zásadní skutečnosti; judikatura je soudu známa z jeho činnosti. Celkem tak náklady řízení činí 15 342 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Praha 31. května 2021

Milan Tauber v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje